

РЕШЕНИЕ

№ 123

гр. Пловдив, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Вера Ив. Иванова

Членове: Катя Ст. Пенчева

Тодор Илк. Хаджиев

при участието на секретаря Мила Д. Тошева
като разгледа докладваното от Катя Ст. Пенчева Въззивно търговско дело № 20245001000042 по описа за 2024 година

Производството е въззивно по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение №260037/17.11.2023г., постановено по т.д. №148/2020г. по описа на окръжен съд С.З., „З.Д.Е.“ АД, ЕИК ***** е осъдено да заплати на В. В. В. с ЕГН ***** допълнително сумата от 100 000лв. към доброволно изплатената сума от 50 000лв. след завеждане на делото, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие на ПТП, настъпило на 26.08.2016г., при което е причинена смъртта на майка му Г.С. В.а, ведно със законната лихва, както следва: върху сумата в размер на 50 000лв. от 25.11.2016г. /3 години преди датата на подаване на исковата молба в съда/ до 20.04.2022г. /датата на доброволното плащане от застрахователя/ и върху сумата в размер на 100 000лв. от 25.11.2016г. /3 години преди датата на подаване на исковата молба в съда/ до окончателното плащане, като е отхвърлен предявеният иск над сумата от 100 000лв. до 150 000лв., поради плащане.

„З.Д.Е.“ АД, ЕИК *****, е осъдено да заплати на Р. Г. И. с ЕГН

*****, допълнително сумата от 100 000лв. към доброволно изплатената сума от 50 000лв. след завеждане на делото, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие на ПТП, настъпило на 26.08.2016г., при което е причинена смъртта на дъщеря й Г.С. В.а, ведно със законната лихва, както следва: върху сумата в размер на 50 000лв. от 25.11.2016г. /3 години преди датата на подаване на исковата молба в съда/ до 20.04.2022г. /датата на доброволното плащане от застрахователя/ и върху сумата в размер на 100 000лв. от 25.11.2016г. /3 години преди датата на подаване на исковата молба в съда/ до окончателното плащане, като е отхвърлен предявеният иск над сумата от 100 000лв. до 150 000лв., поради плащане.

„З.Д.Е.“ АД ЕИК *****, е осъдено да заплати на В. В. В. с ЕГН ***** и Р. Г. И. ***** направените разноси в размер на 23 120лв. Посочена е банкова сметка, по която могат да бъдат заплатени сумите.

Срещу постановеното решение е подадена въззивна жалба от ответника в първоинстанционното производство – „З.Д.Е.“ АД. Въззивната жалба е срещу тази част от решението, с която предявените субективно съединени иски за обезщетение за неимуществени вреди са уважени. Основното оплакване на жалбоподателя се свежда да извода на първоинстанционния съд за липса на съпричиняване от страна на пострадалата, в която насока са изложени подробно съображения. Жалбоподателят твърди, че механизмът на ПТП е останал неизяснен. Твърди се нарушение от страна на пострадалата на чл.80 т.2 от ЗДвП, като е останал неизяснен въпросът дали произшествието е било предотвратимо, ако посоченото правило за движение е било съобразено. Въведено е оплакване, че изводите на съда относно липсата на съпричиняване са напълно необосновани, дори нелогични. Коментирани са заключенията от автотехническите експертизи. Изразено е несъгласие и с размера на определеното и присъдено от първоинстанционния съд обезщетение за неимуществени вреди, като жалбоподателят счита, че същото е прекомерно. Искане се отмяна на решението в обжалваната част и постановяване на друго, с което предявените субективно съединени иски за обезщетение за неимуществени вреди да бъдат отхвърлени. Във въззивната жалба се съдържа доказателствено искане по чл.195 от ГПК – за допускане на повторна автотехническа експертиза с формулирана задача, прието за неоснователно от въззивния съд, поради липса на основанията, посочени в чл.266 от ГПК. Във

въззивната жалба се съдържа възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна.

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК е постъпил отговор от въззиваемата страна В. В. В. и Р. Г. И., с който въззивната жалба се оспорва изцяло. С отговора на въззивната жалба се възражава срещу доказателственото искане на жалбоподателя.

Страните претендират сторените по делото разноски, като от страна на въззиваемите се претендира адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 ал.2 от ЗА.

Въззивната жалба е допустима, като депозирана в законоустановения срок от надлежна страна и с предписаното от закона съдържание.

Съгласно чл.269 от ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон.

Предмет на обжалване в настоящия процес е валидно и допустимо решение.

Обжалваното решение е постановено по предявени субективно съединени иски с правно основание чл.226 ал.1 от КЗ /отм./, във вр. с § 22 от КЗ /За застрахователните договори, сключени преди влизането в сила на този кодекс, се прилага [част четвърта от отменения Кодекс за застраховането](#), освен ако страните договорят друго след влизането в сила на този кодекс/.

Ишците в първоинстанционното производство – въззиваеми страни в настоящето – В. В. В. и Р. Г. И., са изложили фактически твърдения за наличие на предпоставките по чл.226 ал.1 от КЗ /отм./, а именно:

На 26.08.2016г. по път Ш-68, гр.Ч. - с.Р. - с.С. в посока изток - запад, в светлата част на денонощието и при нормална видимост, със скорост от около 60 км/час се е движел лек автомобил марка и модел „С.Б.“ с рег. №*****, управляван от Г.Д.. По същото време в срещуположната посока се е движела велосипедистката Г.С. В.а. Двата участници се движели към участък от пътя със завой, десен за велосипедистката и ляв за автомобилиста. При навлизането в завоя, автомобилът навлиза изцяло в

насрещната пътна лента, предназначена за движение на велосипедистката. Траекториите на двете пътни превозни средства се пресичат в лентата, в която се е движел велосипедът и между тях настъпва удар. Ударът е настъпил във времето за реакция на двамата водачи и предвид масата им, велосипедистката била качена на капака на автомобила, като достигнала до горния ръб на панорамното стъкло. След началото на ефективното спиране на автомобила, тялото на пострадалата паднало пред автомобила, където било намерено от посетилите местопроизшествието длъжностни лица. В резултат на описаното ПТП настъпила мигновено смъртта на Г. В.а – майка на ищеца В. В. и дъщеря на ищцата Р. И.. Вследствие внезапната загуба на своята майка и дъщеря ищите претърпели неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от внезапната загуба. Въведени са твърдения за съществувала силна емоционална връзка с пострадалата Г. В.а, с която и двамата ищци живеели заедно в едно домакинство, разчитали на взаимна подкрепа. В семейството съществували отношения на привързаност, хармония, любов и разбирателство. Ищите все още страдали от загубата на пострадалата, която починала внезапно в разцвета на живота си, напълно здрава и без да е имала каквито и да било оплаквания. Тази загуба нарушила обичайния начин на живот на ищите и негативните изживявания са непреодолими.

Отговорността на ответника - „З.Д.Е.“ АД се ангажира и основава на наличието на валидно сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ по застрахователна полица серия ГО №*****, валидна от 30.10.2015г. до 29.10.2016г.

Искането, с което е сезиран съдът, е да се постанови решение, с което ответникът да бъде осъден да заплати на ищите обезщетение за неимуществени вреди вследствие смъртта на тяхната майка и дъщеря - по 150 000лв., за всеки от тях по сключена застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва върху сумите, считано от 22.11.2016г. - 3 години преди датата на подаване на исковата молба.

В представения в срока по чл.367 от ГПК отговор на исковата молба ответникът „З.Д.Е.“ АД, оспорва така предявените искове. Възраженията по основателността на претенциите, относими за въззивното производство се свеждат до прекомерност на претендираното обезщетение и до релевирано съпричиняване. Поддържаните и във въззивната жалба твърдения в тази

насока са, че пострадалата е нарушила изискването на чл.80, т.2 от ЗДвП – не се е движела възможно най-близо до дясната граница на платното за движение. /С отговора на исковата молба ответникът е поддържал и нарушение правилата за движение по пътищата по чл.15 ал.5 от ЗДвП, чл.80 т.1 от ЗДвП, които не се поддържат с въззивната жалба./

От събраните по делото доказателства се установи следното:

Претенцията е за репарирание на вреди при условията, визирани в чл.226, ал.1 от Кодекса за застраховането /отм./, съгласно която увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя. В чл.226, ал. 1 от КЗ /отм./ е признато право в полза на увреденото лице, спрямо което застрахованият по разглеждания вид застраховка е отговорен по правилата на чл.45 и сл. от ЗЗД, да предяви пряк иск срещу застрахователя за заплащане на дължимото обезщетение. За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл.226 ал.1 от КЗ /отм./, е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка „Гражданска отговорност”, между прекия причинител на вредата и застрахователя. Наред с това, следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител – застрахован, спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди – а именно: да е причинена вреда, тази вреда да е причинена виновно, същата да е резултат от противоправно поведение, наличие на причинна връзка между противоправното поведение и причинената вреда.

Установени в първоинстанционното производство и неспорни пред настоящата инстанция са елементите от фактическия състав на чл.226 ал.1 от КЗ /отм./: Ищците са претърпели неимуществени вреди, изразяващи се в психически болки и страдания, вследствие смъртта на тяхна – съответно майка и дъщеря – Г. В.а. Смъртта е настъпила на 26.08.2016г. вследствие на ПТП, причинено виновно от водача на лек автомобил марка и модел „С.Б.“ с рег. №***** - Г.Д.. Извършването на деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, са установени по задължителен и обвързващ гражданския съд ред по смисъла на чл.300 от ГПК предвид влязла в сила присъда №14/07.06.2022г. по НОХД №2676/2021г. на Окръжен съд -

С.З.. /С решение №192/21.12.2022г., постановено по ВНОХД №353/2022г. по описа на Апелативен съд Пловдив, присъдата е изменена като е намален срокът на наложеното наказание лишаване от свобода на две години; намален срокът на наложеното наказание лишаване от правоуправление на три години и намален изпитателния срок на три години, в останалата част присъдата е потвърдена. Въззивното решение е оставено в сила с решение №175/11.05.2023г., постановено по КНОХД №278/2023г. по описа на ВКС./ Установена от първоинстанционния съд и неспорна в настоящето производство е и причинната връзка между противоправното поведение на водача на лек автомобил „С.Б.“ с рег. №***** - Г.Д. и причинената вреда. Установен е и специфичният елемент на визираната в чл.226 ал.1 от КЗ /отм./ във вр. с чл.223 ал.1 от КЗ /отм./ безвиновна отговорност на застрахователя, обусловена от наличието на валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка „Гражданска отговорност“ по застрахователна полица серия ГО №*****, валидна от 30.10.2015г. до 29.10.2016г.

Спорното в настоящото въззивно производство, с оглед доводите, изложени във въззивната жалба, е досежно размера на дължимото обезщетение за претърпените от ищците неимуществени вреди, както и дали е налице съпричиняване от страна на пострадалата, което да бъде отчетено при определяне на обезщетението.

Отчитайки функционалната обусловеност на задължението на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ за обезвреда на пострадалото лице от съдържанието и размера на деликтното обезщетение, дължимо от застрахования делинквент по реда на чл.45 от ЗЗД, то и в хипотезата на упражнено по реда на чл.226 ал.1 от КЗ /отм./ пряко право е приложим въведеният с чл.52 от ЗЗД принцип за справедливост. Справедливото обезщетяване по смисъла на чл.52 от ЗЗД, както това изрично е прието още в ППВС №4/68г., означава да бъде определен онзи точен паричен еквивалент не само на болките и страданията, понесени от конкретното увредено лице, но и на всички онези неудобствата, емоционални, физически и психически сътресения, които съпътстват същите. В този смисъл размерът на обезщетението за репарирание на претърпените неимуществени вреди следва да се определи при преценка на редица конкретни обстоятелства от обективна и субективна страна. С оглед спецификата на отговорността по

чл.45 ЗЗД такива обстоятелства са характерът на увреждането, последиците, възрастта на увредения, общественото му положение, емоционалната връзка между пострадалия и претендиращия репарирание на вредите при настъпила смърт. При определяне размера на претърпените неимуществени вреди следва да се има предвид и личният характер на тази претенция, свързана пряко с изживяванията и личността на този, който понася вредите.

За определяне размера на обезщетението, доколкото имуществените вреди по своя характер са негативни преживявания в резултат от въздействието на определен факт върху физическата и психо-емоционалната сфера на индивида, следва да се съобразят депозираните по делото гласни доказателства. От показанията на свидетелите Г.С.П. и Д. – близки на семейството, по безспорен начин се установява, че ишците и пострадалата са били в изключително близки отношения, обусловени не само от роднинската им връзка. Всички те са живеели в едно домакинство. След прекратен брак /през 2008г.-2009г./ Г. В.а, заедно със сина си – ищеца В. В., е заживяла в дома на майка си – ищцата Р. И.. Връзката между майка и син е била изключително силна, тъй като Г. В.а е била единствен родител за ищеца В.. Пострадалата е била морална опора, както за майка си, така и за сина си. Към момента на инцидента ищецът В. В. е бил студент и неговата майка единствена е осигурявала издръжката му. Г. В.а не само е подпомагала, но и финасново е осигурявала, както сина си, така и майка си – „...това семейство се издържаше предимно от Г.....обезпечаването от финансова гледна точка се слагаше на нейните рамене“- показанията на свидетеля Д.. Вследствие смъртта на най-близък родственик – майка и дъщеря, ишците са претърпели значителни душевни болки и страдания и негативните психо-емоционални последици не са преодолен и понастоящем – „бяха в шок“ – според показанията на свидетелите П. и Д., „при всяко споменаване на Г. майка ѝ изпада в криза“.

При преценка на изложените обстоятелства, характеризиращи от субективна страна преките последици от емоционален и психически характер по отношение на ишците от смъртта на майка и дъщеря, както и от обективна страна – че починалата Г. В.а е била в изключително работоспособна възраст – на 49 години и изключителна и единствена морална опора за сина си и майка си, отношенията между ишците и починалия съответно – родител и

дете, установения по делото интензитет на търпените душевни болки, внезапността на такова трагично събитие, икономическите условия в страната към датата на деликта, като се съобрази от субективна страна, че се касае за най-близката родствена връзка между пострадал и претендиращ обезщетение – тази между дете и родител и родител и дете, вследствие на която връзка претърпените вреди, имащи силно изразен морален и емоционален аспект, са от непреодолим характер, като се касае за загуба на родственик от първа възходяща и низходяща степен, въззивната инстанция намира, че ищците са претърпели психически, морални болки и страдания, представляващи неимуществени вреди, намиращи имуществено изражение в размер на по 150 000лв. за всеки от тях, както правилно е определил и окръжният съд /като, съобразявайки извършеното в хода на производството плащане на сума от по 50 000лв., окръжният съд е присъдил по 100 000лв. за всеки от ищите/. Установените от свидетелката обстоятелства сочат несъмнено, че между пострадалия и неговия син са съществували отношения, изпълнени с взаимна обич и привързаност. По отношение на ищцата Р. И. следва да се посочи, че загубата на дете, независимо от неговата възраст и възрастта на родителя, е най-тежката загуба за родителя, а ищцата И. е на преклонна възраст и има необходимост от присъствието на дъщеря си. По отношение на ищеца В. следва да се посочи, че макар и пълнолетен, същият е имал изключително силна емоционална връзка с майка си, като единствен родител /гласните доказателства установяват, че бащата на В. се е дезинтересирал от него/ и към момента на смъртта ѝ е бил студент, изцяло обезпечен от майка си. Справедливостта изисква сходно разрешаване на аналогични случаи, като израз на общоприетата оценка и възприетото в обществото разбиране за обезвреда на неимуществени вреди от един и същи вид, поради което следва да се съобразява и съдебната практика в сходни хипотези. При смърт на родителите, настъпила към 2015г. – 2016г. се установява, че съдилищата присъждат обезщетения в размер към 150 000лв. Като база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди служат стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането. Нивата на застрахователно покритие, респективно - нормативно определените лимити на отговорност по застраховката „гражданска отговорност на автомобилистите“, не са критерий, както и база за определяне размера на обезщетението, но са от значение при

определяне размера на обезщетенията за неимуществени вреди и индичия са за икономическата конюнктура. А към момента на настъпване на процесното събитие /2016г./ лимитът на застрахователна отговорност за неимуществени вреди от застрахователно събитие /с оглед преходната разпоредба на § 22 от КЗ/ - е за телесно увреждане или смърт са за всяко събитие при едно пострадало лице - 2 000 000лв., а за всяко събитие при две или повече пострадали лица - 10 000 000лв., а съгласно чл.492, т.1 от КЗ, преди изм. ДВ бр.101 от 2018г. - 10 000 000лв. за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица. Ето защо размерът на определеното от първоинстанционния съд обезщетение за претърпените от ищите неимуществени вреди от по 150 000лв. правилно е възприет за справедлив. Обезщетението по правило се присъжда заради възможността да бъдат поправени нанесените вреди. Поправянето на нанесените неимуществени вреди е невъзможно да бъде постигнато чрез заместването с еквивалентно материално благо, поради което обезщетението на неимуществените вреди представлява известно компенсиране на загубеното, което не може да бъде възстановено, тъй като се отнася до претърпени болки и страдания, свързани в със загубата на изключително близък човек. В този смисъл оплакването на жалбоподателя, че определеното обезщетение е прекомерно, е изцяло неоснователно.

Следващият и основен спорен въпрос, очертан с въззивната жалба, е наличието на съпричиняване за вредоносния резултат от страна на пострадалото лице, каквото възражение застрахователят има право да релевира и каквото възражение своевременно е въведено в процеса.

В материалноправната норма - чл.51 ал.2 от ЗЗД е предвидена възможност за намаляване на обезщетението за вреди от деликт, но намаляването на обезщетението е обусловено от наличие на причинна връзка между поведението на пострадалия и произлезлите вреди. Както е посочено в мотивите към т.7 от ТР №1/23.12.2015г. по тълк.д. №1/2014г. на ОСТК, дали поведението на пострадалия е рисково и дали то е допринесло за увреждането, подлежи на установяване във всеки конкретен случай. За да е налице съпричиняване по смисъла на закона, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал виновно. Съпричиняване е налице, когато освен с поведението на

деликвента увреждането се намира в пряка причинно-следствена връзка и с поведението на самия увреден.

Като конкретна проява на такъв тип поведение от страна на пострадалата в отговора на исковата молба и във въззивната жалба се поддържа че пострадалата е нарушила изискването на чл.80, т.2 от ЗДвП – не се е движела възможно най-близо до дясната граница на платното за движение.

При първоинстанционното разглеждане на делото са приети заключения от три съдебноавтотехнически експертизи /първата допусната по гр.д. №40/2020г. по описа на РС С.З., пред който съд първоначално е разглеждано делото и при допуснато увеличение на исковете – пренесено по компетентност пред окръжен съд С.З.. По искане на ответника в производството по т.д. №148/2020г. е допусната повторна и допълнителна съдебноавтотехническа експертиза./ Заключенията и от трите съдебноавтотехнически експертизи са идентични относно механизма на ПТП, а именно: На 26.08.2016г. по четвъртокласен път гр.Ч. – с. Р., в посока от запад на изток, по платното за движение, състоящо се от две пътни ленти, лек автомобил „С.Б.“ навлиза в ляв завой, със скорост от около 59км/ч. Пътният участък е с наклон на изкачване от около 6,2%. В същото време в противоположната посока се движи велосипедистът В.а, със скорост около 25-30км/ч. В зоната на завоя автомобилът навлиза изцяло в насрещната пътна лента, увеличавайки радиуса на кривина на траекторията на масовия център на автомобила. Между двете превозни средства настъпва удар, като и трите експертизи са категорични, че ударът е настъпил изцяло в пътната лента на велосипедиста – на около 65м. източно и на около 4м. от линията на ориентира „ОР“ – в лентата, предназначена за движение на велосипеда, на около 0.55м. северно от мислената осева разделителна линия на пътното платно. Мястото на удара е обективно определено на база всички намерени и описани веществени доказателства след ПТП, направени изчисления по посочени експериментални методи и анализи, при които е констатирано, че има съвпадение между определеното място на сблъсъка и в трите експертизи /първоначалната по гр.д. №40/2020г. по описа на РС С.З. и повторната и допълнителната съдебноавтотехнически експертизи, изготвени по т.д. №148/2020г./ /при което поставените от жалбоподателя с въззивната жалба

въпроси към исканата САТЕ от т.1 до т.3 са изяснени и различен отговор на тези въпроси не би могъл да бъде даден от повторна експертиза/. Експертите са категорични, че преди да настъпи удара и към момента на сблъсъка, В.а се е намирала изцяло в северната /собствената/ пътна лента и не е навлизала в насрещната – южна пътна лента. Нарушението на правилата за движение по пътищата – на чл.8 ал.1 от ЗДвП - Водачите на пътни превозни средства използват дясната половина на пътя по посока на движението си, освен в случаите, когато с пътен знак или със светлинен сигнал е указано нещо друго и чл.15 ал.1 от ЗДвП - На пътя водачът на пътно превозно средство се движи възможно най - вдясно по платното за движение – т.е. – навлизането от страна на водача на лекия автомобил в насрещното платно за движение, по което се е движела велосипедистката, са установени и по задължителен и обвързващ гражданския съд начин с оглед горепосочената влязла в сила присъда. Следва да се посочи, че от съдебноавтотехническите експертизи се установява и че пострадалата В.а също не се е движела възможно най-близо до дясната граница на платното за движение – както изисква разпоредбата на чл.80 т.2 от ЗДвП, на нарушението на която се позовава жалбоподателят. Но както от експертизите, така и от гласните доказателства – показанията на свидетеля Т. /дежурен разследващ полицай, посетил местопроизшествието след настъпване на инцидента/ и показанията на свидетеля Д. /придружавал Г. В.а на процесната дата и управлявал велосипед след нея/, се установява по категоричен начин, че пътната лента, по която е управлявала велосипеда си В.а, в значителна степен е била заета от растителност /около 70см. – 1м./. При това фактическо състояние на собствената на водача на велосипеда пътна лента В.а е имала възможност да се движи на около 1.61м. южно от северния край на асфалтовото пътно платно. Т.е. – оплакването на жалбоподателя, че е останал неизяснен въпросът дали произшествието би било предотвратимо, ако пострадалата се е движела възможно най-близо до дясната граница на платното за движение не намира опора в данните по делото, тъй като категорично е установено, че поради заетостта на пътната лента от растителност, движението на велосипедиста в непосредствена близост до дясната ѝ граница е било невъзможно. Освен това, както заключението от допуснатата по гр.д. №40/2020г. по описа на РС С.З. САТЕ, така и заключението от повторната съдебноавтотехническа експертиза, изготвена по т.д. №148/2020г. /съответно – т.6 и т.5/, са идентични, че общото разстояние

към момента, когато и двамата участници са имали възможност да се възприемат, е около 35,67м. При тази ситуация и при управление на велосипеда в собствената му пътна лента и навлизане на лекия автомобил в насрещната пътна лента за движение, съгласно заключенията, единствената възможност да се предотврати ПТП би била, ако водачът на лекия автомобил се движи в предназначената за него дясна пътна лента, да не навлиза в пътната лента, предназначена за движение на велосипеда, като по този начин е отнел предимството на велосипеда, управляван от Г. В.а. Проследявайки дължината на опасната зона на спиране на лекия автомобил и съобразявайки разстоянието, от което двамата водачи са имали възможност да се възприемат, вещите лица са категорични, че водачът на велосипеда е нямал техническа възможност да предотврати ПТП - В.а е имала възможност само да възприеме лекия автомобил, да задейства кормилния механизъм, но не и да предотврати ПТП. Въпросът, поставен в т.5 от формулираната във въззивната жалба задача към исканата САТЕ – дали произшествието би било предотвратимо, ако велосипедистката се е движела на 1.84м. от мислената осева линия, е изследван от допълнителната съдебноавтотехническа експертиза и съдържа обективен отговор, но на база хипотетични варианти. Вещото лице е отговорило, че има вероятност при конкретната пътна обстановка двете превозни средства да се разминат при положение че велосипедистката се е движела на 1.84м. от мислената осева линия, но при следните условности: велосипедът, управляван от В.а да следва строго зададената траектория от около 1.84м. северно от мислената осева линия на пътното платно, но едновременно с това и лекият автомобил, управляван от Д., при възприемане на опасността от настъпване на ПТП – насрещно движещия се велосипед – своевременно да напусне насрещната пътна лента, предназначена за движение на велосипеда. Т.е. – при констатираната невъзможност за велосипедиста да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение, дори и пострадалата да бе управлявала велосипеда на по-голямо разстояние от мислената осева линия /в каквато насока са доводите на жалбоподателя/, при липсата на адекватна реакция на водача на лекия автомобил – да намали скоростта на движение и по най-късия път да напусне насрещната пътна лента, то вредоносният резултат не би бил избегнат. За да бъде успешно проведен процесуалният способ за защита на пасивно легитимираната страна по иск за репарирание на вреди от непозволено

увреждане посредством възражение за съпричиняване, следва да се установи, че крайният вредоносен резултат би бил предотвратен при липса на поведението, сочено като съпричиняване – и само при установяването на този факт биха били приложими последиците на чл.51 ал.2 от ЗЗД. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на [чл.51 ал.2 от ЗЗД](#) е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на деликвента/ до увреждането като неблагоприятен резултат. А данните по делото категорично сочат, че вредоносният резултат би бил предотвратен само при условие на правомерно движение и адекватни реакции на водача на лекия автомобил. Пострадалата, дори и да се е движела в по-голяма близост до мислената осева линия на пътното платно, се е движела в собствената си пътна лента и движението ѝ в някаква близост до мислената осева линия не е допринесло, нито улеснило настъпването на инцидента. Съпричиняването на вредата изисква наличие на пряка причинна връзка между поведение на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, но не и вина. Следва да се посочи и че само по себе си нарушението на установените в ЗДвП правила за движение по пътищата, дори и да бе установено такова /като, както се посочи, пострадалата не е имала възможност да спази коректно правилото за движение по чл.80 т.2 от ЗДвП/, не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на дължимото се обезщетение, тъй като е необходимо да се докаже по категоричен начин, че нарушението е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т.е. – последният да е негово следствие. Преди всичко в случая такова нарушение не е доказано. За пълнота следва да се посочи и че това се отнася до въведените в отговора на исковата молба възражения за съпричиняване, макар че същите не се поддържат с въззивната жалба – чл.15 ал.5 от ЗДвП, чл.80 т.1 от ЗДвП – че пострадалата не се е движела по пътен банкет, наличието на какъвто не е установено и че не е била със светлоотразителна жилетка, като с оглед гореописания механизъм на ПТП и обстоятелството, че същото е настъпило в светлата част на денонощието, наличието на светлоотразителни елементи не би повлияло на настъпилото ПТП. Приносът на пострадалия трябва да е конкретен, както и да е доказан, а не хипотетично предполагаем. Ето защо изцяло се споделят изводите на първоинстанционния съд за липса на поведение, изпълващо признаците на съпричиняване от страна на

пострадалата, а оплакването на жалбоподателя, че тези изводи са необосновани и нелогични е изцяло неоснователно.

По изложените съображения въззивната жалба се явява неоснователна, а решението в обжалваната част, като правилно следва да бъде потвърдено.

При този изход на делото и на основание чл.38 ал.2 от ЗА жалбоподателят следва да заплати в полза на адв. М. З. адвокатско възнаграждение за предоставяне безплатна правна защита на въззиваемите пред въззивната инстанция, уговорена съгласно договори за правна защита и съдействие от 18.01.2024г. /л.16 и л.17/. Определено съобразно чл.7 ал.2, т.4 от Наредба №1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения същото е в размер на 8 650лв. по всеки от двата иска или общо 17 300лв. /Адвокатското възнаграждение се определя съобразно минималните размери, предвидени в Наредба №1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, при което съдържащото се във въззивната жалба евентуално възражение за прекомерност е неоснователно/.

Водим от изложеното и на основание чл.271 ал.1 от ГПК, Пловдивският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №260037/17.11.2023г., постановено по т.д. №148/2020г. по описа на окръжен съд С.З., в обжалваната част, с която „З.Д.Е.“ АД, ЕИК ***** е осъдено да заплати на В. В. В. с ЕГН ***** допълнително сумата от 100 000лв. към доброволно изплатената сума от 50 000лв. след завеждане на делото, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие на ПТП, настъпило на 26.08.2016г., при което е причинена смъртта на майка му Г.С. В.а, ведно със законната лихва, считано от 25.11.2016г. до окончателното плащане;

„З.Д.Е.“ АД, ЕИК *****, е осъдено да заплати на Р. Г. И. с ЕГН *****, допълнително сумата от 100 000лв. към доброволно изплатената сума от 50 000лв. след завеждане на делото, представляваща обезщетение за претърпените от ищцата неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие на ПТП, настъпило на 26.08.2016г., при което е причинена

смъртта на дъщеря ѝ Г.С. В.а, ведно със законната лихва, считано от 25.11.2016г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА „З.Д.Е.“ АД, ЕИК *****, на основание чл.38 ал.2 от ЗА, да заплати на адв. М. З. – АК С.З. адвокатско възнаграждение в размер на 17 300лв. за оказано безплатно процесуално представителство на В. В. В. с ЕГН ***** и Р. Г. И. с ЕГН ***** във въззивното производство.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____